

Advies commissie Donner: oorzaken, gevolgen en oplossingen

CAF 11 - Vanmiddag heeft de Adviescommissie uitvoering toeslagen (Commissie Donner) het deeladvies gepubliceerd over de CAF 11-zaak. Staatssecretaris Snel reageert daar vrijdagmiddag op.

Het deeladvies gaat in op de oorzaken en gevolgen van de fouten die zijn gemaakt bij de onderzoeken en afhandeling in de CAF 11 zaak. De Adviescommissie geeft ook aan welke maatregelen genomen kunnen worden om de getroffen ouders tegemoet te komen. Later volgt een 2^e advies over hoe beter rekening gehouden kan worden met de gerechtvaardigde belangen van de toeslaggerechtigden. Dan gaat het over toeslagen in het algemeen en kinderopvangtoeslag in het bijzonder.

De commissie concludeert in het deeladvies onder andere dat er in de CAF-11 zaak sprake was van institutionele vooringenomenheid en dat met het stopzetten van de toeslagen van de betrokken ouders in de CAF 11-zaak onrechtmatig is gehandeld, namelijk zonder eerst de gevraagde informatie af te wachten.

Oplossingen adviescommissie

Omdat Belastingdienst Toeslagen in de CAF 11-zaak de grenzen van de handhaving heeft opgezocht en overschreden, adviseert de Adviescommissie om de ouders waarvan de kinderopvangtoeslag is verlaagd of stopgezet, voor een of meerdere jaren in de periode 2012 t/m 2014, te compenseren voor de geleden (immateriële) schade. De adviescommissie draagt daarvoor oplossingen aan.

De oplossing van de Adviescommissie bestaat uit 5 elementen:

- Herstel van de gemiste en tot nu toe teruggevorderde toeslag;
- Toekenning van € 500 per halfjaar;
- 25% van de gemiste en in eerste instantie teruggevorderde toeslag als compensatie voor immateriële schade;
- Vergoeding van de betaalde invorderingskosten over de afgelopen jaren;
- Een vergoeding van de kosten van juridische bijstand.

Vrijdag reageert staatssecretaris Snel op het rapport en wordt duidelijk of het kabinet de aanbevelingen van de commissie overneemt.

Oorzaken

De conclusie van de Adviescommissie bevestigt dat rondom het stopzetten van kinderopvangtoeslag van een groep ouders veel niet goed is gegaan.

De Belastingdienst heeft daarbij te veel geopereerd vanuit fraude vermoedens en te weinig vanuit effecten op de burgers. Toeslagen zijn te abrupt stopgezet. Binnen de strikte regelgeving en jurisprudentie had de Belastingdienst toen de focus op fraudebestrijding en onvoldoende oog voor problemen van ouders. De commissie spreekt over institutionele vooringenomenheid en de context waarin dat heeft kunnen ontstaan: de grote aandacht van politiek en media op fraudebestrijding en een strikt en complex toeslagensysteem.

Het advies gaat ook in op de verantwoordelijkheden voor de manier waarop de onderzoeken zijn uitgevoerd. Daarin stelt de commissie: 'Het gaat bij de vooringenomenheid niet om een persoonlijke, maar om een institutionele houding die in instructies en organisatie vastlag en waarvan de ambtelijke leiding in algemene zin op de hoogte is geweest.'